

Zitting 1999-2000

29 juni 2000

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, HUISVESTING EN STEDELIJK BELEID

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over het werkbezoek van de minister aan Voeren

Vraag om uitleg van de heer Bart De Smet tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over het op 31 mei 2000 door de federale ministerraad goedgekeurde federaal veiligheids- en detentieplan en de implicaties ervan voor het door het Vlaams Gewest gevoerde stedelijk beleid

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid

Donderdag 29 juni 2000

VOORZITTER : De heer Jan Penris

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 9.36 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over het werkbezoek van de minister aan Voeren

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwenhuysen tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over het werkbezoek van de minister aan Voeren.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, een aantal weken geleden heeft minister Sauwens een bezoek gebracht aan de gemeente Voeren. Dit gebeurde ter afsluiting van de gesprekken die hij had met besturen van verscheidene faciliteitengemeenten, en met name de zes faciliteitengemeenten rond Brussel.

Mijnheer de minister, u hebt naar aanleiding van dat bezoek de voorlopige bescherming bevestigd van 43 monumenten en vier dorpsgezichten. Dat is een goede zaak. Er zou zelfs ooit sprake zijn geweest om de hele Voerstreek te klasseren. Ik veronderstel echter dat dit te verre gaande gevolgen zou hebben. Uit de persberichten heb ik vernomen dat u gesprekken hebt gevoerd met de gemeenteraadsleden van Voerbelangen, vermoedelijk om een aantal hangende dossiers over die streek te actualiseren. Ik zou dan ook graag een verslag krijgen van wat daar aan bod is gekomen en weten welke afspraken er eventueel zijn gemaakt.

Minder duidelijk is of er ook overleg is gepleegd met het college van burgemeester en schepenen van Voeren. U hebt dat wel in de randgemeenten

gedaan. Indien dat in Voeren ook het geval is geweest, dan had ik graag vernomen of de vele hangende dossiers met betwistingen ook aan bod zijn gekomen. Met 'vele' bedoel ik de lijst die u me een tijd geleden hebt bezorgd naar aanleiding van schriftelijke vragen. Het valt op dat er klassieke gevallen zijn die almaar opduiken en niet opgelost geraken. Ik verwijs naar het dossier van de subsidiëring van verenigingen. Het gemeentebestuur van Voeren betoelaagt al jaren uitsluitend de Waalsgezinde verenigingen. De vernietiging van die besluiten is al verscheidene keren door het college van gouverneurs geweigerd, ondanks een advies van de Vaste Cultuurpactcommissie. De zaak is nu aanhangig gemaakt bij de Raad van State. De federale premier weigert zich uit te spreken. Ondertussen blijft het Retour à Liège-college nu al jaren de Vlaamse verenigingen discrimineren. Mijnheer de minister, kunt u op dit ogenblik nog iets ondernemen ?

Er is nog een ander dossier, namelijk inzake de terugvordering van onderwijstoelagen, verstrekt voor de Franstalige privé-school. Er is immers geen faciliteitenschool meer in Voeren. Ik heb de indruk dat men ook hier is terechtgekomen in een juridisch kluwen. Het jongste hoofdstuk bestaat erin dat de gemeenteraad heeft beslist om een prejudiciële vraag te stellen aan het Arbitragehof. Het laatste dossier werd onderzocht door de gouverneur van Limburg. Mijnheer de minister, is er wat dat betreft al enige vooruitgang geboekt ?

Een volgend dossier gaat over het al dan niet betalen van de gewraakte factuur voor de druk van het gemeentelijk informatieblad. In feite gaat het om een politiek pamflet. Ook deze zaak is, na de uitspraak van het vrederecht van Aubel, opnieuw in onderzoek bij de gouverneur. De gemeente Voeren werd veroordeeld tot de betaling van die factuur. Wat is hier de stand van zaken ?

Mijnheer de minister, u hebt me meegedeeld dat de gouverneur een voorstel van vernietigingsbe-

Van Nieuwenhuysen

sluit voor een aantal jobs bij de gemeentelijke diensten op 7 juni zou hebben voorgelegd aan het college van gouverneurs. Ik heb daar niets meer over vernomen. Ik zou dan ook graag weten wat de stand van zaken is.

Ik zal me beperken tot deze vier voorbeelden. Het valt toch op dat in ettelijke gevallen het fameuze college van gouverneurs de Voerense pesterijen dekt. Er zit daar een bepaalde systematiek in. Ik hoop dat de werking van dat college ook één van de thema's wordt op het Costa-overleg.

Voor de rest is het een eindeloos juridisch steekspel. De plagerijen blijven duren. Enkele weken geleden heb ik het laatste nummer van het door Voerbelangen uitgegeven Voeren Actueel in handen gekregen. Daarin zijn een nieuwe reeks pijnpunten opgesomd. Ik heb die bijna allemaal in het begin van mijn parlementaire carrière in 1992 naar voren gebracht in ofwel het Vlaams ofwel in het federaal Parlement. De situatie is blijkbaar niet veranderd. Het personeel van de kabeldistributie-maatschappij Coditel, die in Voeren de klanten bedient, is nog altijd eentalig Frans. Hetzelfde geldt voor de mensen van de elektriciteitsmaatschappij Interмосane, die de meterstand komen opnemen. Ook zij zijn eentalig Frans of – soms – tweetalig Frans-Duits.

De weinige straatnaamborden die door de gemeente werden geplaatst en die niet conform de taalwetgeving zijn, blijven hangen. Het gros van het personeel van de Waalse openbare busmaatschappij TEC, die Voeren aandoet, voldoet niet aan de taalwetgeving. Het kent geen Nederlands. Mijnheer de minister, ik heb u daarover vroeger ook al vragen gesteld. U hebt me toen verwezen naar de Vaste Commissie voor Taaltoezicht. We weten allemaal dat die commissie ons gelijk geeft. Op het terrein verandert er echter niets.

De federale overheid bezondigt zich blijkbaar ook regelmatig aan overtreding van de taalwetgeving. Dit gebeurt onder meer met de pakjesdienst ABX van de NMBS. Ook hier kent het personeel geen Nederlands. De federale regering bezorgt aan de Franstalige gemeenteraadsleden van Voeren blijkbaar de Franstalige versie van hun mededelingenblad Feiten. Dat is in flagrante tegenspraak met de taalwetgeving. Er is bovendien het oud zeer van de hulpdiensten. In de loop der jaren heeft men verscheidene keren aangekondigd dat er beterschap zou komen. Dat is echter nog steeds niet het geval.

Het ergert me dat op al die zogenaamde details, die een aantal mensen niet interesseren, gelaten wordt gereageerd. De mensen zeggen dat men er toch niets aan kan doen.

Mijnheer de minister, deze regering werd ongeveer een jaar geleden gevormd. Welke concrete initiatieven werden er genomen om die dossiers te deblokkeren? Hebt u naar aanleiding van uw bezoek aan Voeren bepaalde toezeggingen gedaan?

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, voor ik antwoord, wil ik er toch op wijzen dat we ons constant in een spanningsveld bevinden tussen de gemeentelijke autonomie – een bijna heilig principe – en de vraag naar het respect voor de belangen van de Vlaamse gemeenschap in het algemeen. De situatie in Voeren is daarenboven specifiek. Er werd een college van gouverneurs opgericht. Men zou de indruk kunnen hebben dat er weinig gebeurt. In mijn uitvoerig antwoord zal ik aantonen dat er op tal van punten, als het juridisch mogelijk is, actie wordt ondernomen.

Op 13 juni jongstleden heb ik, samen met een aantal medewerkers en vertegenwoordigers van de administratie Binnenlandse Aangelegenheden en van de afdeling Monumenten en Landschappen, een werkbezoek gebracht aan de gemeente Voeren. Ook de afgevaardigde van de gouverneur van Limburg was daarbij aanwezig. Het bezoek lag niet zo zeer in de lijn van deze die ik heb afgelegd aan de faciliteitengemeenten. Ik heb er vooral gesproken over het beschermingsdossier. Voeren heeft een enorm patrimonium. We kunnen u de lijst bezorgen van de meer dan 40 monumenten die we voorlopig hebben beschermd. Dat was de echte aanleiding van mijn bezoek.

Het cultureel en maatschappelijk erfgoed heeft ook een belangrijke maatschappelijke en toeristische functie in die gemeente. Via een actief beleid inzake monumentenzorg kan de positieve beeldvorming van één van de mooiste Vlaamse gemeenten worden versterkt. De zorg inzake patrimonium, landschappen, natuurbehoud en monumentenzorg haalt blijkbaar een aantal stemgerechtigden over de drempel om op 8 oktober te kiezen voor de Limburggezinde partij. De Franstaligen trekken zich terug en concentreren zich op een aantal andere acties die voornamelijk bij de Nederlandse inwoners op weinig sympathie kunnen rekenen.

Sauwens

Ik heb gesprekken gevoerd met de Vlaamse raadsleden en met vertegenwoordigers van het Vlaamse verenigingsleven, maar, op verzoek van de Vlaamse mandatarissen en verenigingen, niet met het college van burgemeester en schepenen. Ze hebben er niets bij te winnen indien er incidenten ontstaan en deuren worden gesloten voor een Vlaams minister. Ze wensten niet te provoceren.

Het onderhoud is in een zeer goede sfeer verlopen. Er zijn ook afspraken gemaakt. Er is een aanspreekpunt binnen de Vlaamse administratie in Brussel voor de inwoners van Voeren. Ze kunnen dus direct advies krijgen over de vaak complexe situatie waarmee ze te maken hebben. Ook de gouverneur van Limburg verleent steun in verband met de beleidsvoorbereiding.

Ik geef een overzicht van de belangrijkste beslissingen die ik meedeelde naar aanleiding van het werkbezoek. Op het vlak van monumenten en landschappen heb ik de definitieve bescherming getekend van site 'Den Hof'. Site 'Den Hof', beter bekend als hoeve Hendrickx, is de voormalige zetel van het leenhof Van den Bongaert. Daarnaast heb ik de beschermingsprocedure ingezet van 43 monumenten en vier dorpsgezichten.

Er zal ook een infovergadering worden georganiseerd met de eigenaars om te vermijden dat de beschermingsprocedure als bedreigend zou worden ervaren. Er liggen een aantal belangrijke restauratiedossiers voor. We zullen de nodige kredieten vrijmaken om de restauratiewerken, ook van een aantal privé-panden, mogelijk te maken. Voeren wordt in één klap dé monumentengemeente van Vlaanderen.

Inzake huisvesting zullen we bijzondere aandacht schenken aan kleinschalige woonprojecten en sociale kavels. Ik heb aan de administratie gevraagd om, in overleg met de lokale verantwoordelijken, een 'woonplan Voeren' uit te werken.

Wat sport betreft, zal Voeren worden opgenomen in het project 'Sportcontract 2000'. Meer dan 200 Vlaamse gemeenten hebben een aanvraag ingediend. De gemeente Voeren heeft dat uiteraard niet gedaan. We hebben dan ook een uitzondering toegestaan via een samenwerkingsverband waarbij de provincie in de plaats treedt van de gemeente. We hebben het ook gehad over de bouw van een kleinere sporthal, een zogenaamde 'sportschuur'.

Mijnheer Van Nieuwenhuysen, ik zal nu een aantal antwoorden geven in verband met uw concrete vragen. Voor de Franstalige verenigingen waren subsidies ingeschreven in de gemeentebegroting 1999. Voor de Nederlandstalige verenigingen was dat niet het geval. Dit is in strijd met het non-discriminatiebeginsel, zoals overigens ook opgenomen in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, en met het Cultuurpact.

Ik heb goede contacten met de gouverneur. We zullen nog nadrukkelijker dan vroeger procedures starten en doortastender optreden. Ik kan hem echter nooit een opdracht geven, wel overleg plegen. De gouverneur is in beroep gegaan bij de Raad van State tegen de beslissing van het college van provinciegouverneurs waarbij een negatief advies werd uitgebracht over het voorstel van vernietiging. Er werd dus een beslissing genomen. De gouverneur wil die vernietigen. Zij moet dit voorleggen aan het college van gouverneurs, dat bij staking van stemmen een ongunstig advies geeft. In deze patstelling zat men al een aantal jaren. Men kon zelfs de meest vanzelfsprekende zaken geen doorgang laten vinden. De toestand is sinds kort gunstig geëvolueerd.

In overleg met mij heeft de gouverneur een procedure ingespannen tegen de beslissing van het college van gouverneurs. In het verslag van 4 mei 2000 adviseert de auditeur bij de Raad van State om de besluiten inzake de begroting 1999 inderdaad te schorsen. Het arrest wordt eerstdaags verwacht. Een eventuele vernietiging leidt vanzelfsprekend niet tot een beslissing tot subsidiëring van de Vlaamse verenigingen. Ze werkt enkel de positieve discriminatie van de Franstalige verenigingen weg. We zoeken dus steeds naar nieuwe middelen.

Inzake de uitvoering van de begroting 2000 worden de uitvoeringsbeslissingen van de gemeenteraad afgewacht. In de begroting zijn geen nominatieve toelagen, maar enkel een algemeen krediet ingeschreven, zodat er momenteel geen rechtsgrond is voor een niet-goedkeuring. We volgen, samen met de gouverneur van Limburg, deze aangelegenheid op de voet.

Inzake het dossier van de terugbetaling van wachtgeldtoelagen voor personeel naar aanleiding van de sluiting van de gemeenteschool van Voeren in 1992, heeft de Vlaamse Gemeenschap begin 1995 een procedure ingeleid tegen de gemeente Voeren voor de rechtbank van eerste aanleg van Tongeren. Hierbij werd de terugbetaling van deze onderwijs-toelage gevorderd.

Sauwens

Bij tussenvordering heeft de gemeente Voeren de rechtbank in Tongeren gevraagd een taalwijziging toe te passen en de zaak te verzenden aan de rechtbank van eerste aanleg in Luik. Opeenvolgende beslissingen van de gemeenteraad daaromtrent – machtiging van het college om een raadsman aan te stellen om deze tussenvordering in te leiden – werden door de gouverneur van Limburg telkenmale geschorst en vernietigd. Dit gebeurde bij besluiten van 20 maart 1995, 17 december 1997, 20 oktober 1998 en 28 mei 1999. Een laatste beslissing van de gemeenteraad van 20 oktober 1999 werd door de gouverneur eveneens geschorst maar door de gemeenteraad gehandhaafd op 29 maart 2000. In het handhavingsbesluit gebruikte men opnieuw dezelfde beslissing als in de eerder geschorste en vernietigde besluiten.

Deze laatste beslissingen zijn echter ondertussen zonder voorwerp geworden aangezien de rechtbank van eerste aanleg van Tongeren bij vonnis van 10 april 2000 de eis van de gemeente Voeren heeft verworpen. Ze stelde dat een openbaar bestuur gevestigd in het Nederlands taalgebied immers geen taalwijziging kan vragen voor de rechtbank indien, zoals in casu het geval is, de akte in het Nederlands is gesteld. Het is dus duidelijk dat men juridische spelletjes heeft gespeeld.

De gemeente Voeren heeft ondertussen echter besloten in beroep te gaan tegen dit vonnis van de rechtbank van eerste aanleg. Bij besluit van 24 mei 2000 van de gemeenteraad werd het college van burgemeester en schepenen gemachtigd de beroepsprocedure te voeren. De carrousel die de gemeente Voeren in eerste aanleg heeft op gang gebracht, lijkt zich in beroep te zullen herhalen. In het beroepschrift worden immers identiek dezelfde elementen aangehaald en wordt opnieuw de verwijzing gevraagd naar de rechtbank van eerste aanleg in Luik.

Bovendien besluit de gemeenteraad tot het stellen van een prejudiciële vraag aan het Arbitragehof. De vraag is of artikel 7, § 1bis, van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van talen in gerechtszaken al dan niet het gelijkheidsbeginsel schendt doordat de gemeente Voeren van de daarin voorziene procedure tot taalwijziging als publiekrechtelijk persoon is uitgesloten. Deze procedure is tergend en roekeloos. Men brengt de carrousel steeds maar opnieuw op gang.

Voornoemd besluit van de gemeenteraad is uiteraard, evenals de vorige raadsbesluiten met betrekking tot de procedure in eerste aanleg, vatbaar voor schorsing en/of vernietiging wegens schending van de bestuurstaalwetgeving. Het schorsen en/of vernietigen van het desbetreffende besluit zal echter onvermijdelijk tot gevolg hebben dat de behandeling ten gronde van de vordering van de Vlaamse Gemeenschap niet binnen een redelijke termijn moet worden verwacht.

In een rechtstaat heeft eenieder, ook een publiekrechtelijk rechtspersoon, het recht om beroep aan te tekenen tegen een voor hem of haar ongunstige uitspraak van een gerechtelijke instantie. Daarenboven geldt nog de autonomie van de lokale besturen. Als toezichthoudende overheid moeten we geduldig zijn.

Wat het dossier Info-Voeren betreft, kan ik meedelen dat de vrederechter van het kanton Aubel bij verstekvonnis van 22 maart 2000 de gemeente Voeren heeft veroordeeld tot betaling van de factuur van de drukkosten van het gemeentelijk infoblad en tot de verwijlrenten, gerechtelijke intresten en kosten. Dit vonnis werd reeds op 24 maart 2000 aan de gemeente betekend. De termijn om verzet aan te tekenen bedraagt één maand en is dus ondertussen verstreken. Het vonnis is derhalve definitief en dus uitvoerbaar. Naar mijn oordeel moet de ontvanger, bij toepassing van artikel 255, lid 3 van de nieuwe gemeentewet, de verschuldigde bedragen ten gevolge van het vonnis uitbetalen.

Ik laat momenteel de mogelijkheid onderzoeken of bedoelde bedragen niet kunnen worden teruggevorderd van de individuele leden van het college van burgemeester en schepenen die opdracht hebben gegeven tot het op een onwettelijke wijze drukken van bedoeld infoblad. We moeten ons richten tot de verantwoordelijke personen die systematisch een apartheidsbeleid voeren. Indien hetzelfde zou gebeuren in Zuid-Afrika of New York, dan zou de wereldpers erop afkomen. Ik kan de persoonlijke verantwoordelijkheid enkel via de financiële weg en via het schorsen en vernietigen van uitgavenbeslissingen aanpakken.

Op 1 februari 2000 schorste de gouverneur het besluit van de gemeenteraad van Voeren van 22 december 1999 betreffende taal-, wervings- en bevorderingsexamens voor de functies van opsteller en ploegbaas. De gouverneur heeft de voorstellen voor vernietiging geagendeerd op de vergadering van het college van gouverneurs.

Sauwens

Wat dat betreft is er een gunstige evolutie. Onder druk van de procedures die we tegen het college hebben ingesteld, heeft het college van gouverneurs op 7 juni 2000 een positief advies gegeven op de vraag van de gouverneur van de provincie Limburg tot vernietiging. Het is een van de eerste keren dat dit is gebeurd. Derhalve heeft de provinciegouverneur van Limburg op 19 juni 2000 een aantal besluiten van de gemeenteraad van Voeren van 22 december 1999 vernietigd. Het gaat meer bepaald om de goedkeuring van het bevorderings- en aanwervingsexamen voor opsteller en de benoeming van een personeelslid in de graad van ploegbaas vanaf 1 november 2001. Indien we echt doorzetten, dan komt er ook beweging in de dossiers. Het klopt echter dat het huidig wettelijk kader en de toezichtsregeling vanuit Vlaams oogpunt bijzonder slecht zijn geregeld.

De energievoorziening en de televisiedistributie in de gemeente Voeren worden verzorgd door de gemeente intercommunale Interмосane. Dit houdt in dat het ingezette personeel werknemer is van de aangesloten privé-maatschappij. Op het statuut van dat personeel heb ik als minister geen vat.

Uiteraard betekent dit niet dat bij de dienstverlening, die geschiedt namens een openbaar bestuur – de intercommunale – de taalwetgeving niet moet worden gerespecteerd. Ik zal Interмосane en Electrabel aanschrijven om hen hierop te wijzen. Aangezien het om een gewestgrensoverschrijdende intercommunale gaat, ben ik beperkt in mijn mogelijkheden. We moeten dringend samenwerkingsakkoorden afsluiten over de gewestgrensoverschrijdende intercommunales. In het voorontwerp van decreet inzake de intercommunales zal ik stellen dat gewestgrensoverschrijdende samenwerking tussen gemeenten enkel kan indien de Vlaamse regering er haar goedkeuring aan hecht. We willen betonen dat dit soort spelletjes vanuit de faciliteiten-gemeenten telkens weer wordt gespeeld.

Tot slot wil ik de aandacht vestigen op de mededeling die ik op 23 juni aan de Vlaamse regering heb voorgelegd naar aanleiding van de studie van professor Boes en de heer Abbeloos inzake de ver nederlandse van het straatbeeld in de randgemeenten rond Brussel. Ik zal deze tekst laten ronddelen. Veel van de daarin opgenomen elementen kunnen we ook in Voeren gebruiken. Ik ben dat ook van plan.

Mijnheer Van Nieuwenhuysen, uw vraag heeft me in staat gesteld om duidelijk te maken dat de

Vlaamse regering dossiers zoals die over Voeren met meer doortastendheid benadert.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw omstandig antwoord. Uit uw replek maak ik op dat uw bezoek aan Voeren niet in dezelfde sfeer is verlopen als dat aan de zes randgemeenten. Ik dacht dat u destijds had aangekondigd dat dit wel het geval zou zijn. Ik verwijs naar uw antwoord op een vraag van de heer Van Vaerenbergh. Ik begrijp ook waarom dat niet het geval was.

Samen met u stel ik vast dat in dit land heel wat mensen zich druk maken over tal van al dan niet vermeende discriminaties hier of in het buitenland. Als Vlamingen daar zelf het slachtoffer van zijn, en bovendien in eigen land, dan neemt men daar blijkbaar geen aanstoot aan. Men kan dan een zekere berusting vaststellen.

Ik stel met genoeg vast dat er een gunstige kentering is ingetreden inzake een aantal concrete dossiers. Ik heb het daarbij meer bepaald over de houding van het college van provinciegouverneurs. Dit belet niet dat dit een instituut blijft dat destijds in het leven werd geroepen en waar men best komaf mee maakt. Dit is één van de opdrachten die tijdens de besprekingen in de Costa moet worden behandeld.

Ondertussen moeten we blijven toezien hoe de gemeente Voeren in naam van de gemeentelijke autonomie die juridische steekspelletjes blijft spelen en de pesterijen ten aanzien van de Vlamingen blijft organiseren. Mijnheer de minister, u tracht via juridische weg hierop te repliceren. Er zijn echter ook politieke stappen mogelijk.

Het ogenblik is nu misschien minder geschikt omdat er gemeenteraadsverkiezingen op til zijn. Ik hoop dat u in november zult kunnen samenwerken met een nieuw Voerens gemeentebestuur dat binnen de kortste keren komaf maakt met de ballast die we nu al een hele tijd meeslepen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Bart De Smet tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over het op 31 mei 2000 door de federale ministerraad goedgekeurde federaal veiligheids- en detentieplan en de implicaties ervan voor het door het Vlaams Gewest gevoerde stedelijk beleid

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Smet tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over het op 31 mei 2000 door de federale ministerraad goedgekeurde federaal veiligheids- en detentieplan en de implicaties ervan voor het door het Vlaams Gewest gevoerde stedelijk beleid.

De heer De Smet heeft het woord.

De heer Bart De Smet : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, na de vorige Vlaamse regering heeft ook de federale regering het belang van een doorgedreven stedelijk beleid ingezien. In het veiligheidsplan heeft men het dan ook onder meer over het beleid van stadsvernieuwing, sociale integratie, economische ontwikkeling, toegang tot de woonfunctie, mobiliteit, enzovoort.

Mijnheer de minister, hoe kan een federale overheid een dergelijk beleid op een adequate manier voeren indien de gewesten daar niet of onvoldoende bij werden betrokken ? Hoe allesomvattend kan een dergelijk beleid dan zijn ? Bij de algemene acties kan men zaken lezen zoals 'partnerschap met het verenigingsleven, jeugdbijstand, buurthuizen, jeugdhuizen, wijkcomités'. Dit zijn zaken waaraan de diverse Vlaamse regeringen in het verleden reeds heel wat aandacht hebben besteed. Komt de federale regering hier niet op het terrein van de gewesten en gemeenschappen ? Mijnheer de minister, werd hierover overleg met u gepleegd ? Hoe staan de zaken ? Wat zal er in de toekomst gebeuren ?

Bij de prioritaire acties heeft men het onder meer over een geïntegreerde sociaal-economische strategie in de wijken, de sociale structuren, de scholen, de tewerkstelling, enzovoort. Verderop in het veiligheidsplan heeft de federale regering het wel over overleg met de gemeenschappen en gewesten. Op de manier waarop dat zal gebeuren, wordt echter niet ingegaan.

Mijnheer de minister, in hoeverre is er overleg geweest tussen de federale regering en de Vlaamse regering inzake het grootstedelijk beleid, zoals het is vervat in het federale veiligheidsplan ? Is het beleid inzake stadsvernieuwing geen gewestbevoegd-

heid ? Moet de Vlaamse regering dienaangaande niet de stuwende kracht zijn ? Zullen de initiatieven die de federale regering inzake stadsvernieuwing zal nemen, worden ingepast in het Vlaamse beleid ? Zal het optreden van zowel de federale als de Vlaamse regering op dit terrein niet leiden tot overlapping ? Hoe zal men uw initiatieven en die van de federale overheid coördineren ?

In het federaal veiligheidsplan heeft men het over de nood aan nieuwe veiligheidsberoepen zoals preventiewerkers, straathoekwerkers, preventieambtenaren, enzovoort. Men noemt dat nieuwe veiligheidsberoepen. Mijnheer de minister, hoe zult u erover waken dat de lokale besturen ook financieel worden bijgesprongen ? Hoe zult u vermijden dat men jobs creëert die daarna door de gemeenten moeten worden gefinancierd ?

U hebt tijdens een vorige commissievergadering gezegd dat u nog voor het zomerreces over het Vlaams stedenbeleid enige toelichting zou geven. Wanneer zult u dat doen ?

De voorzitter : De heer Holemans heeft het woord.

De heer Dirk Holemans : Mijnheer de voorzitter, ik sluit me aan bij de heer De Smet als hij het heeft over de aandacht die steden krijgen van het federaal niveau. Er stelt zich inderdaad een probleem. Over het veiligheidsplan hebben de gewesten bij mijn weten te weinig inspraak gehad. Dit is noodzakelijk, ook voor een ander grootstedelijk beleid. We moeten dringend een samenwerkingsakkoord afsluiten. Ik wijs er wel op dat de steden nood hebben aan steun. Een eventueel terecht debat over bevoegdheden en de overschrijding daarvan mag er niet toe leiden dat dossiers worden geblokkeerd. De steden en hun inwoners zouden daar de dupe van worden.

We moeten ons constructief opstellen. Daarbij mogen we niet alleen kijken naar de gelden die afkomstig zijn van de verschillende niveaus. Zeker inzake steden moet men tot een raamwerk komen waarbij alle extra middelen op een eenduidige en een administratief verantwoorde manier worden gebruikt. Men werkt nu met een opeenstapeling van verschillende subsidiekanalen met verschillende doelstellingen. Men moet het dossier bekijken vanuit het belang van de steden.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, de heer De Smet heeft een zeer pertinente vraag gesteld. Mijnheer Holemans, in de federale staats-

Sauwens

structuur hebben de overheden elk hun eigen verantwoordelijkheid. Men moet geen discussies voeren over de bevoegdheden. Vlaanderen lukt die niet uit, wel integendeel. We weten zeer goed wat onze verantwoordelijkheden zijn. We maken daar ook middelen voor vrij. We hebben ook afspraken gemaakt om tijdens deze legislatuur van het stedenbeleid een echte prioriteit te maken. Er ontstaat echter verwarring als plots federale regeringscommissarissen neerdalen die zwaaien met een grote portefeuille. We willen dat geld wel goed besteden, maar dat kan toch niet de bedoeling zijn. Er moeten duidelijke afspraken worden gemaakt over wie waarvoor bevoegd is.

Mijnheer De Smet, de eerste versie van het federale plan werd in de loop van januari 2000 ter beschikking gesteld van de Vlaamse regering. Gezien de veelvuldige commentaren, kritieken en voorstellen tot wijziging, vroeg de Vlaamse regering op 28 maart uitstel aan de bevoegde federale minister, om de nodige opmerkingen te kunnen formuleren.

Tegelijkertijd werd de minister gevraagd op korte termijn een bijeenkomst te beleggen met de bevoegde gewestministers om het preventieve onderdeel van het plan in te vullen. Op dit schrijven werd geen antwoord ontvangen. Inmiddels bezorgden de bevoegde Vlaamse ministers hun opmerkingen aan de federale minister, binnen het kader van hun bevoegdheden.

Op 18 mei hebben we een aangepaste versie van het veiligheidsplan ontvangen, dat aan alle Vlaamse kabinetten werd overgemaakt. Deze versie werd op 19 mei besproken in een gemengde interkabinettenwerkgroep met federale vertegenwoordigers en ministers-presidenten. Op 25 mei werd een nieuwe vergadering belegd op het kabinet van Justitie. Inmiddels kregen de Vlaamse kabinetten, op verzoek van de minister-president, de mogelijkheid om door de hoogdringendheid, hun opmerkingen direct naar de bevoegde federale minister te sturen. Na de vergadering van 25 mei beschouwde het bevoegde federale kabinet de werkzaamheden als afgerond.

Op 8 juni 2000 besliste de Vlaamse regering vooralsnog geen gunstig advies te verlenen aan het federaal veiligheidsplan omdat uit een aantal opmerkingen blijkt dat de bevoegdheidsverdeling tussen het federale niveau en het niveau van de gemeenschappen en gewesten onvoldoende is uitgeklaard.

Op 21 juni vond de voorbereiding van een ministerieel overleg plaats, onder leiding van professor De Ruyver. Vorige week heeft minister Picqué gevraagd me binnenkort te ontmoeten. Ik hoop het dan te kunnen hebben over het stedenbeleid en over een aantal elementen van samenwerking tussen het federale niveau en dat van gemeenschappen en gewesten.

Er is regelmatig overleg in het kader van het stedenbeleid met minister Picqué om overlappingsen te vermijden. Ik heb de indruk dat de initiële verklaringen in sterke mate worden bijgestuurd. Men beseft dat ieder op zijn eigen terrein moet blijven en dat men moet samenwerken.

Het klopt dat ik heb gezegd dat ik een aantal elementen van mijn nieuwe bevoegdheden over huisvesting en stedenbeleid hier zou toelichten. Ik ben mijn engagement nagekomen via antwoorden op een aantal vragen en interpellaties. We willen meewerken aan de organisatie van hoorzittingen over de nood aan betaalbare woningen en bouwgronden. We zullen het daar zo dadelijk over hebben. In de beleidsbrief zal ik een aantal zaken verduidelijken. Wat het onderdeel stedenbeleid en het inclusief beleid betreft, ben ik bereid een algemene bespreking te voeren vóór het reces. Gezien het korte tijdsbestek is het echter beter om dit te doen bij de bespreking van de beleidsbrief.

De voorzitter : De heer De Smet heeft het woord.

De heer Bart de Smet : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Mijnheer Holemans, het is evident dat we er niets op tegen kunnen hebben dat er federale middelen naar de steden gaan. De situatie is dubbelzinnig. U bevestigt wat ik in mijn uiteenzetting heb gezegd. Ik hoor hier dat de Vlaamse regering van het stedenbeleid een prioriteit wil maken. Dat klinkt als muziek in de oren. Ik kijk daar met veel verwachting naar uit.

Toch blijf ik erbij dat het Vlaams Parlement, dat voor de tweede keer rechtstreeks werd verkozen, lijdzaam moet toezien hoe de exclusieve bevoegdheden over steden en gemeenten door de federale overheid wordt uitgehold. De heer Caluwé heeft reeds een belangenconflict ingeroepen, dat door de meerderheid werd afgewezen. Ik blijf het daar moeilijk mee hebben. Dit is immers geen zaak van meerderheid en oppositie. Eigenlijk moet men van onze bevoegdheden afblijven.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Er zijn delen waarvoor de federale overheid bevoegd is. Het veiligheidsbeleid bevat duidelijk aspecten die onder de federale verantwoordelijkheid vallen. Dit houdt in dat we moeten samenwerken. Als we het hebben over het inclusief stedenbeleid waarbij de ministers van Ruimtelijke Ordening, Cultuur, Jeugd en Welzijn nauw zijn betrokken, dan moet er ook overleg worden gepleegd met de federale instanties. Ik heb wel het gevoel dat men dit begint te beseffen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 10.15 uur.*
